

UNIVERSITATEA DIN LJUBLJANA

Ioana JIEANU

Lectoratul de Limba Română de la Universitatea din Ljubljana își desfășoară activitatea în cadrul Departamentului de Limbi Romanice al Facultății de Litere. La Universitatea din Ljubljana, limba română se studiază ca disciplină opțională, studenții având posibilitatea de a alege cursuri de *limba română 1* (nivelul A1), *limba română 2* (nivelul A2) și *limba română 3* (nivelul A2 – B1). Activitatea didactică de 10 ore pe săptămână a lectorului de limba română este completată de cel puțin două ore pe săptămână de consultații, cursul extracurricular de *limba română 4* și de diverse ateliere: teatru (2015, 2018, 2019), colinde (2016), traduceri literare (2017, 2018).

Lectoratul de Limba Română din Ljubljana a fost înființat în anul 1970, pe baza unui acord bilateral între România și RSFI, în care se stipula că lectoratul va funcționa pe baza reciprocității. Din cauza dificultăților implicate de călătoriile înspre și dinspre România în perioada anilor '70 - '80, lectoratele de limba română din Ljubljana și cel de slovenă din București nu au avut continuitate. Primul lector sloven, Peter Pal, își începe activitatea la Universitatea din București în 1978, în același timp cu Richard Sârbu, lectorul de limba română de la Ljubljana.

Cursurile de limba română la Facultatea de Litere din Ljubljana au început înaintea venirii primului lector de limba română în Slovenia. Cristina Formagiu, studentă de naționalitate română, înscrisă la cursurile Facultății de Litere din Ljubljana, oferă cursuri de limba română profesorilor: Mitja Skubic și Elza Jereb. Din anul 1990, limba română devine materie opțională pentru studenții Universității din Ljubljana, iar din 2006, este și curs facultativ pentru studenții de la specializarea *Franceză și limbi romanice*. În curriculumul facultății, românei îi sunt dedicate două cursuri: *Romunščina 1* și *Romunščina 2*, iar din anul 2017, și *Romunščina 3*.

Cursurile de limba română au fost introduse în programa Facultății de Litere a Universității din Ljubljana, în anul 1970, de profesorul Mitja Skubic și continuate până în 1988, de către profesorii Richard Sârbu (Universitatea de Vest din Timișoara), septembrie 1978 – septembrie 1982 și Marius Ilie Oros (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), decembrie 1982 – septembrie 1986.

După o sincopă de patru ani, în funcția de lector de limba română la Universitatea din Ljubljana este numită Eva Catrinescu, care își desfășoară activitatea între noiembrie 1990 și septembrie 2001. Din octombrie 2001 până în septembrie 2004, lector de limba română la Universitatea din Ljubljana este conf. dr. univ. Florica Hrubaru (Universitatea „Ovidius” din Constanța). În anul universitar 2004-2005, cursurile de limba română sunt susținute de conf. univ. dr. Gabriela Biriș (Universitatea din Craiova/ Universitatea din București), iar după o întrerupere de un semestru, Lectoratul de Limba Română este preluat și reorganizat de prof. univ. dr. habil. Florin Cioban (Universitatea din Oradea). Din octombrie 2007 până în septembrie 2012, cursurile de limbă, cultură și civilizație românească sunt susținute de dr. Nicolae Stanciu, urmat de lect. univ. dr. Ioana Jieanu (Facultatea de Litere și Științe, Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești) care predă cursurile de limba română în cadrul Universității din Ljubljana și în momentul de față.

Activitatea de cercetare a Ioanei Jieanu este centrată asupra limbajului migrației românești, temă dezvoltată în cadrul tezei sale de doctorat, intitulată *Interferențe lingvistice româno-spaniole* și în studiile sale postdoctorale, *Interferențe lexicale și onomastice în limbajul migrației*. În ultimele articole științifice publicate, Ioana Jieanu scrie despre limba română ca limbă străină și despre contactele lingvistice din medii bilingve sau plurilingve. Ca lector de limba română în Slovenia, Ioana Jieanu a desfășurat o activitate neîntreruptă de promovare a limbii, literaturii și culturii române în mediul sloven prin activitatea ei didactică

și prin numeroase proiecte culturale derulate în Ljubljana. În decembrie 2018, Ioana Jieanu primește *Premiul de Excelență pentru promovarea culturii românești și contribuția la diversificarea relațiilor româno-slovene*, oferit de Ambasada României în Republica Slovenia cu prilejul sărbătoririi Zilei Naționale a României.

Lectoratul de Limba Română la Ljubljana a debutat cu o intensă activitate de cercetare. Profesorii Richard Sârbu și Marius Oros au fost membri ai cercului de lingvistică al Facultății de Litere. Ambii au publicat în revista *Linguistica*. În timp ce Richard Sârbu a realizat studii dedicate istoromânei, Marius Oros a cercetat interferențele toponimice româno-slave din zone bilingve. Amândoi au contribuit și la receptarea literaturii române în mediul sloven prin colaborarea cu Katja Špur la traducerea operelor: *Arta Conversației* (Ileana Vulpescu), *Delirul* (Marin Preda), *Orgolii* (Augustin Buzura) și a unei antologii de poezie românească. Articole științifice în reviste slovene au publicat, de altfel, toți lectorii de limba română veniți la Ljubljana.

Eva Catrinescu desfășoară o prolifică activitate de traducător și interpret din slovenă în limba română, având și marele merit de a-l fi format pe cel mai important traducător al literaturii române în mediul sloven, Aleš Mustar, care și-a susținut doctoratul în filologie română la Universitatea din București, sub îndrumarea lui Eugen Simion. Florica Hrubaru realizează împreună cu studenții dumneai un manual de limba română dedicat slovenilor, apărut în 2005. Florin Cioban publică, împreună cu studenții de la limba română, un volum de poezii de Lucian Blaga, traduse în limba slovenă, și colaborează cu Irena Santoro la redactarea primului dicționar român-sloven, sloven-român. Nicolae Stanciu organizează ateliere de traduceri și dezbateri pe teme culturale, seri de film românesc. Asemenea predecesorilor săi, Ioana Jieanu este implicată în proiecte de promovare a României, organizarea de conferințe la care sunt invitați profesori din România, formarea unei noi generații de traducători și specialiști în românică, încheierea unor acorduri între Universitatea din Ljubljana și universități românești și realizarea unui set de manuale de limba română ca limbă străină.

Activitatea didactică a lectorilor de limba română este completată de acțiuni de promovare a limbii, culturii și civilizației românești, care au scopul de a crea o imagine reală privitoare la România, de a îmbogăți cunoștințele studenților despre cultura română și, bineînțeles, de a atrage studenții spre studiul limbii române. De-a lungul anilor, s-au organizat conferințe, întâlniri literare, seri de film, seri de colinde, ateliere de teatru, s-au sărbătorit Sfântul Nicolae, Crăciunul, Ziua Națională a României, Ziua Culturii Române, Mărțișorul, Zilele Francofoniei, Ziua Lecturii, Ziua Europeană a Limbilor și a Culturilor. Lectorii, împreună cu studenții lor, au participat la festivaluri de film și de literatură, Târgul Culturilor Romanice, expoziții ale artiștilor români, întâlniri cu scriitori români, emisiuni de radio și de televiziune. Limba română s-a auzit în cadrul maratoanelor de lectură în toate limbile romanice organizate cu ocazia Zilei Internaționale a Cărții: în 2013, *Decameronul* lui Boccaccio, în 2014, un volum scris de Marguerite Duras, în 2015, *De ce iubim femeile* de Mircea Cărtărescu, în 2016, *Don Quijote*, în 2017, poezii ale lui Fernando Pessoa, în 2018, scriitori sloveni traduși în limbi romanice, în 2019, *Lucașul* lui Mihai Eminescu.

Pentru promovarea limbii române și pentru atragerea studenților înspre studiul limbii române, sunt relevante și cursurile de *Introducere în limba română* ținute în cadrul Școlii de vară a limbilor romanice organizată de Departamentul de Limbi Romanice a Facultății de Litere din Ljubljana, precum și în cadrul proiectelor *Humanistica, to si ti!* – *Noč raziskovalcev*. Evenimentele de promovare a culturii române din cadrul festivalului Liber.ac: spectacolul de dans popular susținut de ansamblul *Someșana* din Dej (2011), piesa de teatru *Migraaantii* de Matei Vișniec, dezbateri literare româno-slovene (2019) au avut, de asemenea, un mare impact asupra spectatorilor.

La nivel instituțional, contractele Erasmus, CEPUS și acordurile intrainstituționale semnate prin intermediul Lectoratului de Limba Română între Universitatea din Ljubljana și universități și instituții românești au facilitat obținerea de către studenți și profesori a unor stagii Erasmus, acceptarea studenților și a cercetătorilor sloveni la scolile de vară românești

destinate studiului limbii române, precum și a formării de traducători literari sau chiar acceptarea unor studenți la Școala doctorală a Universității din București.

În contextul socio-lingvistic european actual, studiul limbii române în cea mai mare universitate slovenă este foarte important atât pentru analiza comparativă a limbilor romanice, pentru studiile de balcanistică, pentru analiza evoluției unei limbi romanice într-un spațiu predominant slav, pentru traducerile româno-slovene, cât și pentru păstrarea și dezvoltarea relațiilor de cooperare între instituțiile românești și cele slovene, pentru promovarea culturală, socială, economică și politică a celor două state membre ale Uniunii Europene. În acest sens, considerăm că limba română ar putea fi studiată în viitor, la Ljubljana, cel puțin la nivel de licență, facilitându-se astfel accesul studenților într-un domeniu de studiu actual.

Cursurile oferite tuturor doritorilor de perfecționare în limba română, organizarea de manifestări culturale și de conferințe despre România și limba română, proiectele cu instituțiile românești contribuie la formarea unor româniști la Ljubljana care sunt și neobișniți promotori ai limbii, literaturii și culturii române în Slovenia și nu numai. Cea mai mare provocare a lectoratului de limba română este menținerea vie a interesului pentru cursurile de limba română într-o țară mică, cu doar două milioane de locuitori, într-o perioadă în care studiul științelor umaniste nu mai reprezintă o prioritate în alegerea carierei.

MISCELLANEA

Studenți despre limba română:

„Studiind limba română, am deschis ușa unei lumi noi: lumea mărtisorului, a poeziei lui Eminescu, lumea sarmalelor, a cântecelor lui Smiley, a istoriei lui Dragobete, lumea neobișnuită din California dreamin'. De-a lungul a trei ani am frecventat cursuri de limba română, intrând în legătura cu această limbă deosebită și amuzantă, cu suplețea derivatelor latineștilor și familiară cu împrumuturile slave” (Meta Kompara 2017)

„Îmi place limba română pentru că e un amestec interesant de limbi romanice și limbi slave” (Klara Rus)

„Kar lahko povem o tem lektoratu, so same dobre stvari. Osebno sem odnesel veliko znanja, predvsem za tako kratek čas. Gradivo ste nam predstavili zanimivo, razumevajoče. Vse ste super podprli z ustreznimi vajami, konverzacijo, vključevanjem študentov, igrami, poslušanjem, skratka, ste nam karseda približali jezik in pa tudi romunsko kulturo”¹ (Rok Špacapan);

„My first steps into Romanian universe started a few years back, when I was an undergraduate student, studying French and romance languages at Faculty of Arts in Ljubljana. Everything started in a small classroom, with a handful of students and a professor, that managed to show us the beauty of this, often neglected, romance language. I've been drawn by Romanian since the very first lesson, enchanted by the sound of the language, it's romance melody with a certain Slavic twist. I was fascinated by this Slavic part of Romanian vocabulary that I could understand just by reading the words out loud and was more than impressed by Romania, its rich culture, astonishing history and insightful literature. That's why, for the next 2 years, I frequented some additional Romanian courses and attended all of the cultural and educational events that could give me a better prospective of Romania and Romanian language itself” (Meta Kompara 2019).

Linkuri utile:

<http://www.ff.uni-lj.si/>

¹ Despre Lectoratul de Limba Română pot spune numai lucruri bune. Eu, personal, am acumulat multe cunoștințe într-un timp scurt. Materia a fost prezentată într-o manieră interesantă. Lecțiile au fost susținute cu exerciții adecvate, conversații, implicarea studenților, jocuri, ascultare, pe scurt, ne-am apropiat de limba și cultura română (traducerea autorului).

<http://romanistika.ff.uni-lj.si/>
<https://www.youtube.com/watch?v=R1zNUOSHVjc>
<https://ljubljana.mae.ro/>

Ioana Jianu, lectorul I. L. R.

Trupa de teatru

**FILOZOFSKA
FAKULTETA**
100

EMBASSY OF ROMANIA
to the Republic of Slovenia

**MEDNARODNI
DAN KNJIGE
NA
FILOZOFSKI
FAKULTETI**

Filozofska fakulteta
Oddelek za romanske jezike in književnosti

OB MEDNARODNEM DNEVU KNJIGE

vabi
na neprekinjeno branje pesnitve
Lucefer (avtor: **Mihai Eminescu**)

Branje bo preteklo v: francoščini,
italijanski, portugalski,
romunski, katalonski in španščini

23. 4. 2015, od 13.00 dalje,
v predavalnici 13

VABLJENI!

Lectura Lucefărului la Ljubljana